

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Universitätsbibliothek Paderborn

Theophili Bernardini E Societate Iesv De Religiosæ Perseverantiae Præsidiis Libri XI. ...

Bernardin, Théophile

Antverpiae, 1622

§. 2. De erroribus & falsis.

[urn:nbn:de:hbz:466:1-47032](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:hbz:466:1-47032)

aliquos velut semen conseruat, ne sicut Sodoma, & sicut Gomorriha depereant; sæpenumerò quoque conatus impiorum infringit, illi que tandem terminum ponit, vbi tumentes fluctus allidant, tanto que gratior, quanto optatior serenitas consequatur. Sanè qui tempestates ab impiissimis tyrannis in Ecclesiam Dei turbulentiſſimè concitatas, qui diurnas & grauissimas virorum sanctorum, summa cum patientiæ laude toleratas calamitates, penitiùs introspexerit, rem aliam nullam reperiet, in qua tantopere diuinæ providentiæ splendor benignus eluceat. Hoc igitur sit obiectioni responsum; Humanam industriam Superiori, vt suo officio fungatur, adhibendam, Deum que illi quamdiu quod sui muneris est præstiterit, largè affuturum: at, si non præstiterit, vel contra etiam fecerit, non sibi tan e, neque nobis defuturum Deum, qui in fines iustos, errantibus licet intermediis, omnia certò diriger, eo que certius, citiùs, nobis que iucundiùs diriger, quo pleniùs & integriùs nos & nostra omnia eius potestati subdiderimus, fidei commiserimus. At in eo frequenter praua nos cupiditas decipit, quòd omnia tunc restitui credimus, cum redditus augetur, cum omnium rerum copia exundat, cum negotia pro voto fluunt; nec agnoscimus, non rarò expedire vt bona dilapidentur ad tempus, domi que res angustiior & perturbatiior sit. Quòd si de reparanda disciplina agitur; verum est, eius damna ad gubernationis vitia pertinere, neque negamus malos aliquando Superiores existere, sed asserimus ea quæ singillatim præcipiunt aut statuunt, si modò peccata non sunt, in maius bonum subditis cedere, quando simpliciter & obtemperandi mente paretur: quæ verò generatim destruxere, iis reparandis diuinam bonitatem suo tempore vigilare, id que eo promtiùs & perfectiùs curaturam, quo malorum causam, non in alios, sed in tua, maiorum que tuorum peccata retuleris, bonorum verò spem & copiam omnem à solo bonorum auctore Deo purè fidenter que speraueris. Quare id nunquam verum est, res à sola industria humana restitui: namque & illa ipsa industria à Deo est, & in id tempus dispensatur, & auctoritatem, vim ac efficaciam, si quam habet (multis enim hæc ipsa denegantur) ab eiusdem diuinæ misericordiæ largitate sortitur.

§. 2. De erroribus & falsis.

Sed accedamus ad alterum, quo mouentur nonnulli, vt diuinam vim humanæ gubernationi inesse negent, quia sæpenumerò mendacis & erroribus nititur; imò verò pœnas veras ob conficta crimina indigit: quod postremum & mendax pariter & iniustum, quapropter à verissimo & iustissimo Dei penitiùs alienum est.

Possem quidem ex iis quæ antè dicta sunt, id totum quod prima obiectionis parte quasi certum sumitur, fermè semper in simulare falsitatis: nam aut ad agendum, aut ad puniendum sæpè mouentur Superiores occultis verissimis que

de causis, quibus tamen malunt aliquas leniores incertioresque præterere; & si alterutri parti credendum est, quando nam fiet, ut ab inferiore potius, quam à Superiore, veritatem & æquitatem stare putandum sit? Verùm ut ne contentiosi potius quam veraces & æqui habeamur, demus vltro quod exposcitur, an propterea non inest gubernationi vis diuina? inest planè, imò verò tanto mirabilior, quòd ad extremum sibi propositum finem, ut diximus, errantibus licet intermedus, alienorum emendatrix errorum, Deo aurigante pertingit, vt cap. 4. & 5. probatum est.

Tract. de
orat. 4. c. 3.

Isaia 53.

Inueterata & perniciosissima nos fallit assuetudo nostra, qua in rerum proximarum, & sensui subiectarum consideratione conuiescimus, neque mentem in primæ summæque rerum omnium causæ contemplationem transferimus: indeque consequens est, ut perturbatè, confusè, inconstanter excipiantur omnia, quæ pacatè, ordine, constanter ferrentur, si ab infimis, vbi omnis perturbatio, ad suprema, vbi tranquillitas, nos reciperemus. Quam in rem appositissime P. Bartholomæus Riccius monet, *bonum esse, assuescere se, ut quicquid in hac vita nobis contingit referamus in auctorem Deum, vt causam agentem primariam: id enim plerique omnes Sanctorum fecerunt; & magnum robur asserre solet omnibus actionibus nostris.* Atque vt videas, quam vniuersè id intelligat, probat flagellatione Christi Domini, de qua (licet imperante Pilato facta sit) Prophetia dicit, *Propter scelus populi mei percussit eum. Ac noris, inquit, quo plus te in hoc meditandi modo exortaris, hoc facilius ac promptius te in omnibus negotiis tuis, prosperisq; & aduersis casibus, respecturum in primam causam, cum magno tuo solatio, & animi quiete.* Id ipsum exemplo Iosephi commendat, qui ea cogitatione in angustiis fortior, & ad condonandum fratribus fait pronior. Ita Riccius, cuius viri docti, & in spiritalibus exercitatissimi, auctoritatem adhuc propemodum spirantem ideo referre placuit, vt ne putes earum cogitationum vsum antiquatum, & ad veteres eremitas amandandum, & abducaris errore quorundam qui doctrinæ vanæ blanditiis & subtilitatibus irretiti, suis artibus, astutisque consiliis omniatribuentes, perpetua in perturbatione volutantur, à solius Dei gubernantis potentia manu non pendent, eum solum non respectant; in prosperis, Manus nostra, inquit, nobis fecit hæc omnia; in aduersis, errorem, casum, malevolentiam, iniuriam, fraudes, pleni irarum & indignationis inculant. Sed ea sunt à me dicta potissimè de erroribus qui videntur, vel, vt verius loquar, qui videri possunt ab iis, qui se parum vident, & videndo non vident.

Nam quod spectat ad pœnas, quæ aliquando falsum ob crimen imponerentur, clarissimè responsum est vbi de Paphnutio, & S. Petro Martyre dictum fuit. Iis tamen addiderim, præterea id sedulo pensandum esse, fieri quidem posse vt criminis falsò nobis ab hominibus affecti pœnas luamus, & nihilominus veras ac iustas, leuioreque quam pro meritis luamus. Est id paternæ & amantissimæ benignitatis diuinæ, quæ cum occulta, & probri plena, ac, si salui futuri sumus, necesse

necessariò puniendâ multa nostra flagitia norit, huiusque nostri qualiscunque honoris amans, nolit (quod facillè possit) in vulgus ea profertur, sed occulta conseruare; permittit causarum secundarum connexiones varias, & hominum opinionones sic implicari, vt dum falsum, at leuius crimen nobis impingunt, vera nostra & grauiora crimina puniantur, accedente non exiguo ad æquius perferendum stimulo, quòd conscientia nullius mali conscia tranquilletur, mercesque ob patientiæ in calumnia meritum cumulatior speretur. Sin obiicis, id abs eo qui infert non spectari; molestus es, & cuius in cerebellum nihil penetret: totiesne eadem oberrandum in chorda, cur potius in ferientem hominem, quàm in sanantem Deum oculos conicis? sempiternus te affectus in transtuerlum, nunquam in directum ratio abducat?

§. 3. De artibus humanis & intercessionibus.

Sed est tertio loco quo plures offenduntur: Vt quid enim (nonnemo infrendens obiicit) me & mea Superiorum prouidentia committam, quando panè omnia video humanis affectibus confici? nonne hos & illos ad ampliorem doctrinam comparandam emitti, variis muniis exerceri, dignitate decorari video, quia Superiori blandi, cognari, affines, eadem patria oriundi sunt, quia fauorem aliquem qui auctoritate polleat nacti sunt, quia prosapia nobiliore orti, commendatione maiorum, aut sæculi diuitiis præ reliqua turba sustolluntur?

Ita fortè reperias qui hoc quasi trabale telum aduersus obedientiam totis lacertis intorquent, obmurmurant, exempla denarrant, imperfectiores exterrant, eosque fiducia in Deum, sinceritate in Superiores miserè despoliatos, curis, angoribus, factionibus, suspicionibus, ambiendo humano fauori, incertissimis iudicij sui prouidentis, & id genus perturbationibus temerè excrucianos tradunt. Quanto facerent consultius, iuani si miselli deplorarent cecitatem, arrogantiam detestarentur, prauitatem corrigerent? Itane verò? ista etiamnum promagnis computabit Religiosus, quorum contemnendorum causa ad Religionis castra conuolatur? nonne latere, nesciri, solam Dei voluntatem exquirere, crucem amplexari, nihil in creatis magnum ducere, aspernari quæ vulgus admiratur, fortiter naturæ propensionibus ire obuiam, nonne Religiosum hoc est, hoc solum Religiosæ ambitioni, vt humilitatis ambitiosa sit, relictum? nonne quantum inde recesseris, tantum tibi de tua perfectione decessisse comprobabis? At, inquis, quis ita se deiici, quis alios ingenio, ætate, ceteris naturæ dotibus inferiores, non sibi coæquari, sed præferri, æqua mente patietur? Quis? quis nisi Religiosus? qui timorem Domini & humilitatem, vt sanctè dixit Sanctus, reciprocante halitu, quasi aërem, respirare & spirare debet. Sed in istas, Doctrina & munia quæ auctoritatem conciliant, non patum ad Dei gloriam illustrandam conferant. Scilicet, hoc erat, quod doleres! nesciebam, tam ardentis zeli homi-

Ab. Paster
in vit. SS.
PP. lib. de
humil.